Het veranderen van het gebruik van antibiotica in de veehouderij

Door Merete Studnitz (ICROFS-AU); Sophie Molia (CIRAD) en Marie-Jeanne Guenin (CIRAD)

Overmatig en ongepast gebruik van antimicrobiële stoffen in de dierlijke productie dragen bij tot het ontstaan en de verspreiding van antibiotica resistentie, wat een aanzienlijke bedreiging vormt voor de mondiale volksgezondheid en voedselzekerheid. Veranderingen in beslissingen en acties bij het gebruik van antimicrobiële stoffen zijn nodig; de oplossing is echter niet one-size-fits-all. In dit artikel worden stappen en interventies voorgesteld op basis van een wetenschappelijke literatuurstudie door CIRAD en ICROFS voor het H2020 ROADMAP-project, die kunnen leiden tot een verstandig gebruik van antimicrobiële stoffen in de dierlijke productie.

Het veranderen van antibiotica gebruik kan een moeilijk proces zijn. Om de kans op succes te vergroten, wordt aanbevolen stapsgewijs te werk te gaan. De eerste stap is het bepalen van de motivatie voor het veranderen van het antibiotica gebruik en het definiëren van de verwachte resultaten. Met een duidelijke motivatie in het achterhoofd zijn hindernissen zoals angst voor negatieve gevolgen voor de productiviteit, economie of diergezondheid gemakkelijker te nemen.

De volgende stap is het definiëren en implementeren van een interventiestrategie. Er bestaan verschillende categorieën van interventies en deze kunnen worden gecombineerd om de strategie op te zetten die het best op uw doelstellingen is afgestemd. Aandachtspunten kunnen zijn: kennisverbetering, diergezondheid en kuddebeheer of technologische innovaties. Welke interventies moeten worden gebruikt, hangt af van het gestelde doel en de gewenste resultaten. Een interventiestrategie moet dus specifiek en persoonlijk zijn.

Na de uitvoering van de persoonlijke interventiestrategie is de laatste stap het controleren en evalueren van de resultaten. Er bestaan verschillende interventieresultaten, waaronder outputs (kennis, opleiding), uitkomsten (gedragsveranderingen) of impact (langetermijneffecten). Er kunnen verschillende indicatoren worden gebruikt om de interventiestrategie te evalueren, zoals het antibiotica gebruik op het bedrijf (frequentie van kritisch antibiotica gebruik, aantal behandelingen), technische prestatie-indicatoren (sterfte, voortplantingsparameters) of economische indicatoren. De resultaten kunnen bijvoorbeeld worden gemonitord aan de hand van vragenlijsten en interviews, waarnemingen op het bedrijf, databanken op het bedrijf en verslagen (bijvoorbeeld economische of jaarlijkse).

Voor een succesvolle verandering is het van belang om het volledige interventieproces zorgvuldig te plannen. De interventiestrategie moet haalbaar zijn, met duidelijke doelstellingen. Daarnaast is de kans op resultaten groter bij een participatieve aanpak. Daarom is het belangrijk dat belanghebbenden van alle niveaus erbij worden betrokken.

The ROADMAP project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No 817626. This publication reflects the views only of the author, and the European Union cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Samen kunnen we werken aan een evenwichtig gebruik van antimicrobiële stoffen in de dierlijke productie.

Figuren en tabellen

Table 1 Interventie categorien en voorbeelden van interventie strategien

Kennis verbetering
Training Communicatie Individuele ondersteuning Terugkoppeling Campagnes voor bewustzijn
Beleid en ondersteuning
Het betrekken van boeren en dierenartsen bij de besluitvorming en de opstelling van gezondheissplannen en - beleid Diagnostische ondersteunings programma's Antibiogrammen
Dier gezondheids en kuddemanagement
Preventie methoden Bervordering van goede hygiene en sanitaire voorzieningen Alternatieve maatregelen met betrekking tot voer en drinken Vaccinatie Interne of externe bioveiligheid Plan voor ziekte bestrijding Beperking van risicovolle praktijken
Technologische innovaties
Meetlinten en doseringsdiagrammen voor het schatten van doseringen op basis van de lichaamsgrootte van het vee Thermometers om melk te pasteuriseren
Ondersteuning in monitoren
Bewakingssystemen en monitoring van antibiotica gebruik en/of antibiotica resistentie Regelgeving, normen en standaarden Beperkingen en verbod voor het gebruik van kritische antibiotica Beperkingen of verbod van het gebruik van antibiotica als groeibevorderaar bij productie dieren Regulering van de verkoop en distributie van geneesmiddelen Richtlijnen voor het voorschrijven van geneesmiddelen door dierenartsen en therapeutisch antibiotica gebruik Sancties voor hoog antibiotica gebruik

The ROADMAP project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No 817626. This publication reflects the views only of the author, and the European Union cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Figure 1 Voorbeeld interventie strategie

The ROADMAP project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No 817626. This publication reflects the views only of the author, and the European Union cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.